

Asia: VN/25273/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne 5 §:ään esitetyistä muutoksista

Viitaten esitykseen lisätä väliaikaisesti (vuoden 2026 loppuun asti) lain 741/2023 5§:ään momentit 3 ja 4: Varsinais-Suomen hyvinvointialue puoltaa muutosta. Esitetty muutos vastaa asianmukaista toimintatapaa ennen valvontalain voimaantuloa sillä erotuksella, että rekisteröintipäätöstä kuitenkin edellytetään kyseessä olevilta palveluntuottajilta toiminnan jatkuessa. Varsinais-Suomen hyvinvointialue näkee hyvänä, että momenttia 3 ei sovelleta sellaiseen palveluntuottajaan, jonka on annettava palveluyksikön rekisteröintiä varten hakemuksessa 16 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Kommenttinne 52 ja 56 §:ään esitetyistä muutoksista

Varsinais-Suomen hyvinvointialue puoltaa esitystä siirtää julkisen palveluntuottajan rekisteröintivelvoitetta kahdella vuodella.

Kommenttinne esityksen vaikutuksista

Lain 741/2023 5§:ään esitetyt muutokset helpottavat kyseessä olevien palveluntuottajien toiminnan käynnistymistä siltä osin, että rekisteröintipäätöstä ei tarvitse odottaa ennen toiminnan käynnistämistä. Hyvinvointialueen vastuulle jää edelleen varmistaa 614/2021 14§:n mukaiset vaatimukset. Varsinais-Suomen hyvinvointialue tunnistaa ehdotetussa menettelytavassa riskin hyvinvointialueen valvonta- ja ohjaustehtävän lisääntymisen tilanteessa, jossa ilman rekisteröintipäätöstä toimintansa aloittanut palveluntuottaja ei täytä edellä mainitun pykälän tai lain 741/2023 edellytyksiä.

Lain 741/2023 52 ja 56§:ään esitetyt muutokset antavat julkiselle palveluntuotannolle aikaa vakiinnuttaa nyt käynnissä olevat lukuisat toiminnan sekä organisaatorakenteen muutokset. Lisäksi rekisteröintivelvoitteen siirtäminen kahdella vuodella antaa aikaa valvovalle viranomaiselle toteuttaa oma organisaatiomuutoksensa, valmistautua julkisen palvelutuotannon rekisteröintipäätöksiin sekä varmistaa riittävä ohjaus organisaatioille, jotka koostuvat sadoista toimintayksiköistä.

Julkisen palvelutuotannon rekisteröinnistä aiheutuviin kustannuksiin tulisi varautua riittävästi sekä hyvinvointialueille että valvovalle viranomaiselle kohdennetussa valtion rahoituksessa. Rekisteröintihakemusten ja päätösten käsittelyyn vaadittaviin resursseihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota, koska samaan aikaan yksityisten palveluntuottajien rekisteröintihakemukset jatkuvat todennäköisesti ennallaan – käsiteltävien hakemusten määrä moninkertaistuu.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue haluaa kiinnittää huomiota julkisen palveluntuottajan riittävään ohjaukseen rekisteröintimenettelyyn valmistautumisessa ja toteuttamisessa. Lisäksi rekisteröitymisestä vuoden 2028 jälkeen aiheutuvista kustannuksista tulisi informoida hyvinvointialueita ajoissa siten, että kustannuksiin on mahdollista varautua hyvinvointialueiden vuoden 2028 talousarviota suunniteltaessa.

Muut kommentit

Liittyy 741/2023 5§:n esitettyihin muutoksiin Varsinais-Suomen hyvinvointialue haluaa kiinnittää huomiota muutoksen kohteena olevien palveluntuottajien riittävään ohjaukseen rekisteröintihakemuksen jättämisen yhteydessä, viitaten lakiehdotuksen esitöissä mainittuun palveluntuottajan vastuulla olevaan arviointiin ehdotetun tilapäisen säännöksen soveltuvuudesta sen toimintaan. Palveluntuottajan vastuut ja mahdolliset seuraukset toiminnan käynnistämisestä puutteellisilla edellytyksillä tulee olla palveluntuottajalle selvät.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue haluaa lisäksi kiinnittää huomiota rekisteröintitietojen päivittämisen mahdolliseen lisääntymiseen, joka saattaa realisoitua iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen laskusta (STM080:00/2024).

Nyt lakimuutosehdotuksen lopussa, voimaantulon yhteydessä mainittu tarkennus tulisi siirtää 5§ neljännen momentin jälkeen (viides momentti?): 'Jos palveluntuottaja on ennen tämän lain voimaantuloa saanut tämän lain 21 §:n 2 momentissa tarkoitetun hylkäävän päätöksen palveluntuottajan tai palveluyksikön rekisteröinnistä, uuteen palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröintiä koskevaan hakemukseen sovelletaan tämän lain 5 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä. Jos palveluntuottaja on oikeushenkilö, arvioitaessa sitä, onko kyse aiemmin hylkäävän päätöksen saaneen palveluntuottajan uudesta hakemuksesta, voidaan ottaa huomioon 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut henkilöt.'

Lisäksi Varsinais-Suomen hyvinvointialue esittää toiveen Soteri-rekisterin avaamisesta hyvinvointialueiden käyttöön mahdollisimman pian, sekä rekisteristä saatavien tietojen välitöntä kehittämistä siten, että tietoa olisi mahdollista hyödyntää tehokkaasti osana hyvinvointialueen järjestämisvastuun (mm. palvelutuotannon ohjaus ja valvonta) toteuttamista. Erityisesti hyvinvointialueiden lakisääteisten valmius- ja varautumisvastuiden näkökulmasta rekisteristä saatavat tiedot ovat kriittiset ja välttämättömät.

